

HET VERSCHIJNSEL
Wim Hogenkamp

JUST
PUBLISHERS

‘Marc Didden beschreef het leven en de carrière van Wim Hogenkamp. Een ijdele, rebelse, veelzijdige, ongeduldige en sympathieke artiest die niet oud mocht worden. Goed dat dit boek er is.’

— Kick van der Veer (cabaretkenner en presentator van
‘Andermans Veren’)

‘Een goed gedocumenteerd en zorgvuldig beschreven levensverhaal over de zeer talentvolle en veelzijdige Wim. Het ‘verschijnsel Hogenkamp’ blijft echter toch nog een beetje een mysterie. Wim zou dat zeer kunnen waarderen.’

— Jan-Simon Minkema (schrijver en acteur, bekend van
‘Zonder Ernst’ en ‘De Familie Knots’)

‘Wim Hogenkamp had in de vacature van Frans Halsema kunnen voorzien. Sympathieke man, prachtige stem, eigen liedjes, maar ook een perfecte hand van kiezen uit het werk van anderen. Het is oneerlijk.’

— Jacques Klöters (cabarethistoricus en presentator
van ‘De Sandwich’)

‘Een schitterend boek. Ik heb het met heel veel plezier gelezen en ben onder de indruk. Wim Hogenkamp was niet alleen mijn grote idool, maar door mijn tijd bij hem in De Suikerhof ook een dierbare vriend geworden. Het lezen van de laatste fase van zijn leven was confronterend, maar berust volledig op waarheid. Een fantastisch en liefdevol samengesteld naslagwerk.’

— Hanny Kroeze (cabaretière, bekend van Middelbare Meiden)

‘Het was een machtige ervaring om zoveel jaren samen met Wim te kunnen creëren.’

— Rob Roeleveld (componist en pianist van Wim Hogenkamp)

‘Ik heb het boek in één ruk uitgelezen en herken dat rusteloze, rebelse van Wim Hogenkamp. Zijn afspraken kwam hij niet altijd na, maar ik hield van hem omdat hij zo enthousiast was! Jammer dat hij veel te vroeg is overleden.’

— Ria Valk (zangeres, actrice en schilderes)

‘Wim zou dit boek geweldig gevonden hebben en misschien wel zeggen: ‘Zeer terecht.’ Wim was naast een geweldige zanger, schrijver en vertolker ook een tikje ondeugend en provocerend, maar vooral een lieve, dierbare vriend en collega. Dus zeg ik nu ook: méér dan terecht.’

— Evert de Vries (artistiek leider, bekend van het Amsterdams Kleinkunst Festival en Stichting Nederlied)

‘Mijn eeuwige vriend Wim Hogenkamp, die mijn carrière een doorstart gaf met onze confusical ‘De Ballen’. Hij was humoristisch, lief en schreef briljante teksten die niets aan kracht hebben ingeboet.’

— Gerrie van der Klei (musicalactrice en jazzzangeres)

Inhoudsopgave

Voorwoord 9

Een zondag in Amsterdam 13

- 1** Hoe het begon 17
- 2** De eerste schreden 29
- 3** Van binnen naar buiten 48
- 4** Swingpop 69
- 5** Edison 85
- 6** Een eilandje ergens ... 94
- 7** Punt uit 104
- 8** Knokke 115
- 9** Heel gewoon in het theater 124
- 10** Het draait om de ballen 138

Fotokatern

- 11** 't Virus grijpt al om zich heen 153
- 12** Zo gepiept 170
- 13** De Waverveense jaren 191
- 14** De Suikerhof 223
- 15** Slotakkoord 245

Nawoord 264

Liedteksten 267

Bronnen 287

Discografie 297

Dankwoord 301

Een zondag in Amsterdam

Het was zondag 5 februari 1989. De voorgaande dagen had Amsterdam te maken gehad met een lagedrukgebied met regen en grauwe sluierwolken, maar op deze dag liet de zon zich af en toe zien. Het was zo'n 7 graden, met een vrij krachtige westenwind. In de Nicolaas Maesstraat was het vrij rustig. In het chique Oud-Zuid, in de buurt van het Concertgebouw, luisterden de wijkbewoners naar de radio, keken televisie of lazen hun krantje. Het nieuws werd dat weekend bepaald door AMC-neuroloog Swaab, die aangaf dat hij had ontdekt dat de hersenen van homo's verschillen van die van hetero's, en de machtsstrijd die gaande was op de Wallen, waarbij hoerenbazen rondliepen met pistolen op zak.

In het vier verdiepingen tellende appartementencomplex in de Nicolaas Maesstraat hoorde een buurvrouw rond het middaguur dat in de benedenwoning van Wim Hogenkamp de muziek harder werd gezet. Ze herkende Donizetti's opera *Lucia di Lammermoor*. De stem van Maria Callas schalde door het trapportaal. De buurvrouw sloeg er echter geen acht op, want er klonk wel vaker luide muziek. Deze keer ging het echter gepaard met twee doffe knallen, die deden denken aan een kapotte knalpijp van een auto. Maar dat was het niet: het waren pistoolschoten. De muziek werd vervolgens weer zachter gezet. Buurtbewoners herinnerden zich dat ze die dag in de straat een hen onbekende man in trainingspak hadden gezien.

De moeder van Wim probeerde haar zoon te bellen omdat ze hadden afgesproken dat hij die middag bij haar op bezoek zou komen en hij er nog niet was. Ze kreeg echter geen gehoor en liep daarom vanaf haar woning aan de Reijnier Vinkeleskade, langs het Noorder Amstelkanaal, naar hem toe. Moeder en zoon hadden een innige band en die was alleen maar sterker geworden nu ze wist van zijn ziekte. Ze bezocht hem vaak en had hem de laatste tijd achteruit zien gaan. Ze opende de deur van het appartementencomplex en liep vervolgens naar Wims woning. Zijn voordeur stond open, wat niet gebruikelijk was. Ze zei 'Wim', liep naar hem toe en raakte haar zoon aan. Geen enkele reactie. Ze schrok enorm, haar zoon was overleden. Het eerste waar ze aan dacht, was een hartinfarct. Zijn overlijden was sneller gekomen dan ze had verwacht. Ze keek naar haar jongen en zag dat hij er netjes en vredig bij lag, zijn bril nog op zijn hoofd.

Ze belde zijn huisarts en omdat die op zich liet wachten, begon ze, zoals veel moeders dat doen, hier en daar wat op te ruimen. Op de tafel stonden twee kopjes, en die waste ze af in de keuken. Toen ze daarmee klaar was, arriveerde de huisarts, en toen hij Wim kantelde zag hij dat er bloed op zijn nek en achterhoofd zat. Hij vond geen feitelijke verwondingen aan zijn lichaam, maar in verband met het bloed informeerde hij wel de politie die na aankomst constateerde dat het geen natuurlijke dood betrof. Wim had namelijk twee kogelgaten in zijn borst. De agenten spraken vervolgens met zijn moeder en toen ze vertelde dat ze de koffiekopjes had afgewassen, zagen ze meteen mogelijk bewijsmateriaal in rook opgaan. Ze spraken met buurtbewoners en Wims

broer Rob, die zo snel mogelijk vanuit Groningen naar Amsterdam was gereden. Omwonenden dromden samen voor de woning. Het huis werd meteen afgezet met linten en tape. 's Avonds vertelde presentator Harmen Siezen in het *NOS Journaal*: 'De zanger Wim Hogenkamp is dood in zijn woning in Amsterdam aangetroffen. Hij blijkt te zijn doodgeschoten.'